

Násilí na ženách a domácí násilí je silně podmíněno stereotypy, předsudky a genderovou diskriminací. Výzkum, který v Itálii provedla Toskánská univerzita ve spolupráci s nevládní organizací Associazione Differenza Donna a za přispění předsednictví Rady ministrů - odboru pro rovné příležitosti v rámci projektu "STEP-Stereotypy a předsudky", ukazuje, jak je vyprávění o násilí na ženách stále prostoupeno opakujícími se stereotypy v italském tisku a také v jazyce soudních rozsudků.

Výzkum analyzoval celkem 16 715 článků za období tří let, od roku 2017 do roku 2019, týkajících se fenoménu genderově podmíněného násilí. Studie především ukazuje nadměrné zastoupení menšinových fenoménů násilí ve srovnání se skutečností. Nejčastějším trestným činem zaznamenaným státním zastupitelstvím je týrání v rodině (51,1 %), na druhém místě je stalking (30,7 %), na třetím sexuální násilí (17,1 %), na čtvrtém feminizmus (0,7 %) a na posledním místě obchodování s lidmi/vedení do otroctví (0,4 %). Mezi případy násilí, o nichž informoval tisk, je nejrozšířenějším a nejproblematictější trestným činem stalking (53,4 % článků), následovaný vraždou/sebevraždou (44,5 %). Teprve na třetím místě se 14 % jsou případy domácího násilí, které představují naprostou většinu trestných činů na ženách. Na druhém místě se vyprávění zaměřuje na oběť, ženu, a často o ní používá jazyk plný viny. Ženy navíc téměř nikdy nejsou protagonistkami, ale stávají se pasivními objekty vyprávění. A konečně se často používají slova jako „raptus“, „rodinná hádka“ nebo „drama žárlivosti“, čímž se popírá rekurzivní povaha násilí na ženách.

Pokud jde o jazykové projevy u soudů, výzkum analyzoval celkem 283 soudních rozhodnutí z let 2010 až 2020. Bylo zjištěno, že pro větší pevnost výpovědí žen, které se staly oběťmi násilí, jsou často používány „znaky důvěryhodnosti“ (např. emocionalita, křehkost, skromnost atd.), které však přispívají k reprodukci stereotypní reprezentace žen a genderových vztahů. Jak tomu bývá i ve velké části jazyka tisku, také u soudů se objevuje tendence popisovat násilný vztah v rámci „hádavého páru“, a pokud se ve větách téměř nevyskytuje termín „raptus“, objevuje se však narativní rámec téměř nekontrolovatelného impulsu, který může k násilí dohání, a také rámec žárlivosti.

Z tohoto výzkumu tedy vyplývá, že v Itálii má sociální reprezentace násilí tendenci zmírňovat nebo opomíjet odpovědnost mužů, kteří jsou protagonisty násilných epizod a zločinů.